

VIÐMERKING TIL JØRN ASTRUP:

Eitt partafelag er eitt sjálvstøðugt skattasubjekt!

SÍMUN ABSALONSEN

Jørn Astrup Hansen hevur í Sosialinum tann 2. nov. eitt aftursvar uppá eina tíðargrein, sum eg skrivaði tann 4. okt. um skattamálið hjá Eik. Grein mín var parvíst ein persónlig faklig meting um hetta mál umframt ein ábreiðsla á KVF, sum frá fyrsta degi hevur havt partsstøðu í skattamálinum. KVF hevur lýst málið so ósakliga, at eg meti tað vera brot á kringvarpslógina.

Í aftursvarinum frá Jørn Astrup er als einki nýtt um skattamálið. Hetta er endurtøka av tí, sum hann áður hevur skrivað. Høvuðsboðskapurin er tann sami: Nýggi Eik bankin hevði einki tap av bankayvirtøkuni, av tí at Finansiel Stabilitet bar tapið.

Tað er rætt at Finansiel Stabilitet hevði stórt tap ísv bjargingina av Eik, men at halda uppá, at nýstovnaði bankin av somu orsök einki tap hevði í samband við yvirtøkuna, er grugg og mjørka-

tos. Nýggi bankin livir sítt liv sum egið føroyskt sjálvstøðugt skattasubjekt, uttan mun til hvussu eigari bankans í Keypmannahavn velur at handla ognarlut sín í nýggja Eik.

Jørn Astrup vísir til føroysku partafelagslógina og roknskaparreglur fyri bankar, og alt gott um tað, men hann vísir ikki til nakra rættarkeldu á skattaøkinum, hvørki lógir, kunngerðir, rundskriv ella líknandi. Og av tí at hetta er eitt skattamál, eru tað júst skattareglur, ið eru viðkomandi í hesum máli.

Tann 12.10.2010 varð eitt nýtt partafelag tikið upp í føroysku partafelagsskránnu. PF Eik Banki Føroya varð stovnað av danska móðurfelagnum Finansiel Stabilitet. Stovnarin setti 2 mia kr. í reiðum peningi í nýggja bankan. Alt annað líka er eginognin í nýggja Eik nú 2 mia. kr. Men nýggi bankin yvirtekur, frá gamla Eik, ognir mettar til 11,0 mia kr. og rindar 11,5 mia kr fyri hetta. Yvirtøkan gevur sostatt eitt tap uppá ½ mia kr, og tað skilur hvør handilsskúlanæmingur, sum hevur lært bókhald á grundstøði. At nakar vil royna at burturforklára hetta tapið sum ikki eksisterandi er heilt óskiljandi.

Hvussu hetta tap skal viðgerast roknskaparliga, er ein annar spurningur. Og hvussu tapið skal viðgerast skattliga, er ein triði spurningur. Og tað er júst

hesin triði spurningurin, sum er aktuellur í hesum máli.

Jørn Astrup tykist ikki at skilja, at roknskaparrættur og skattarrættur eru ymiskir lógarkarmar, sum byggja á ymiska løgspeki, venda sær til ymiskar áhugabólkar, og har samfelagsligu endamálini við lógarsmiði eru ymisk. Júst tí kunnu týðandi frávik vera ímillum skattaroknskap og roknskap.

Tað er konsensus tvørtur um landamørk, at skattaroknskapur kann liva sítt liv við stórum frávikum til vanligar roknskaparreglur.

Tað undrar meg ikki sørt, at bankafólk nú eru vorðin fremstu skattaserfrøðingar hjá KVF, meðan veruligur fakligur skattakunnleiki verður hildin uttanfyri. Tey tvey størstu grannskoðaravirkini í Danmark, Deloitte og PWC, hava givið responsum um skattamálið hjá Eik. Deloitte og PWC grannskoða í dag 70% av danska figgjarheiminum. Báðar grannskoðarafyrirøkurnar meta, at Eik hevur frádráttarrætt fyri undirbalansu. Deloitte metir enntá, at Eik hevur fullan frádrátt longu fyrsta árið sambært §31 í skattalógini, og tí er ikki neyðugt at leita til §35a um goodwill. Eftirsum Deloitte umboðar hetta meira víðgongda sjónarmiðið um frádráttarrætt, kann eg til stuttleika nevna, at Deloitte er í dag grannskoðari hjá Finansiel Stabilitet. So er at vóna at

Henrik Bjerre-Nielsen hevur álit á sínum grannskoðara.

Men allar hesar viðkomandi upplýsingarnar frá fremstu fakligu ekspertisu á skattaøkinum, verða duldar av teimum miðlum, sum hava útpeikað seg sjálvan til sannleiksvitni í hesum máli. Í dokumentarsendingunum hjá KVF sleppur eingin uttanhýsis serfrøðingur til orðanna, uttan bert teir, ið hava sama sjónarmið sum Jørn Astrup, og slíkur arbeiðsháttur styrkir ikki um trúvirðið hjá lisensfiggjaðum journalistikki.

Tá nýggi Eik fór undir at reka bankan víðari, fekk bankin við í keypinum frá gamla bankanum: Heimasíðu, logo, brand, know-how (starvsfólk), telefonnummar, umframt 20-30.000 kundakontaktir. Harumframt fekk nýggi bankin enntá loyvi at brúka navnið EIK og varðveitti skrásetingarnummarið 9181.

Hesi immateriellu aktiv, sum eru umfatað av skattalógini §35a, tryggjaðu nýggja bankanum eina smidliga yvirtøku, sum kundin merkti lítið og einki til. Hesi aktiv vóru eisini við til at tryggja nýggja Eik eitt figgjarligt "kick-start", sum beinan vegin sást aftur í grundrakstri bankans. Men hesi týðandi aktiv, sum bæði eru keypt og goldin, eru sambært Astrup virðisleys, tí afturvendandi út-søgnin er: "Der var ingen goodwill".

Tá eg skrivaði mína grein

"Karaktermorð fyri almennar lisenspengar", vóru mínar atfinningar ikki júst vendar ímóti Astrup. At KVF í hesum máli hevur verið í lummanum hjá honum, er ikki ábyrgdin hjá Astrup. Tann ábyrgdin liggur hjá KVF leiðsluni.

Men skal eg eftirmeta mína grein frá 4. okt, kann eg siga beint út, at eg skrivaði einki, sum eg ikki kann standa við í dag. Tvørtur-ímóti! Greinin rakti helst nógv betur, enn eg sjálvur grunaði. T.d. var mitt git um, at Eik valdi at góðtaka null-goodwill og rinda skattarokningina fyri at fáa frið, púra rætt. Tað eri eg fullvitandi um í dag.

At Eik slepti skattamálinum og góðtók eitt good-will uppá 0, var ein dáragerð av teimum heilt stóru. Eitt klokkureint sjálmál - tað ásannar bankin í dag. Men tað er ikki revsivert at bera seg býtt at.

Ein stórus partur av Føroya fólki hevur kortini ikki innlit skattamálið, og hví skulu tey tíma at seta seg inn í tað? Men við tí pondus sum Jørn Astrup hevur, fara tað altíð at vera tey her á landi, sum góðtaka hansara sjónarmið, bert tí Astrup sigur tað. Men skal mann úttala seg um eitt skattamál, er neyðugt at koma við skattligum grundgevingum, og tað ger Astrup ikki.